Ketamina a Europa: de droga d'oci a preocupació emergent

La ketamina ha passat de ser una substància associada a contextos clínics i usos recreatius minoritaris a consolidar-se com una droga emergent en el panorama europeu de consum, especialment entre població jove i en entorns d'oci nocturn. Este canvi ha despertat una creixent preocupació en salut pública, tant per l'augment de la seua disponibilitat com pels riscos associats al seu ús repetit i problemàtic.

L'Agència de la Unió Europea sobre Drogues (EUDA, anteriorment EMCDDA) ha alertat sobre un increment sostingut en la presència de ketamina a Europa; en particular, les anàlisis d'aigües residuals indiquen que el seu consum es concentra en àrees urbanes i en contextos recreatius, amb patrons d'ús principalment durant caps de setmana, la qual cosa suggerix una forta vinculació amb l'oci nocturn (EUDA, 2024). A més, els informes de confiscacions reflectixen un augment en la disponibilitat de la substància, amb confiscacions més freqüents i en majors quantitats en diversos països europeus.

(Font: X*at GPT*)

Des del punt de vista epidemiològic, tot i que la prevalença de consum de ketamina continua sent inferior a la d'altres substàncies com el cànnabis o la cocaïna, el seu ús ha augmentat de manera notable en determinats subgrups, especialment entre joves adults. Estudis recents assenyalen que la ketamina s'està integrant progressivament en patrons

de policonsum, combinant-se amb alcohol, estimulants o altres drogues, la qual cosa incrementa significativament els riscos per a la salut (Palamar et al., 2016).

En termes clínics, el consum repetit de ketamina s'associa a una sèrie d'efectes adversos rellevants. Entre els més característics destaca la toxicitat urinària, coneguda com "ketamine bladder syndrome", que pot provocar dolor crònic, urgència miccional i mal vesical irreversible (Barris et al., 2025). Així mateix, l'ús prolongat s'ha vinculat amb el deteriorament cognitiu, alteracions de la memòria i símptomes psiquiàtrics, incloent-hi ansietat, depressió i, en alguns casos, símptomes psicòtics (Morgan i Curran, 2012).

Un altre aspecte de creixent interès és el potencial de la ketamina per a generar dependència. Encara que tradicionalment s'ha considerat una substància amb baix risc addictiu en comparació amb altres drogues, el seu ús freqüent pot donar lloc a patrons de consum compulsiu, amb *craving* i dificultats per al control de l'ús (Betancur et al. 2024; Palamar et al., 2016). Este canvi en la percepció del risc és especialment rellevant en el context actual, on la substància guanya popularitat en determinats entorns socials.

Paradoxalment, este augment del consum recreatiu coexisteix amb un creixent interès clínic per la ketamina com a tractament per a la depressió resistent. Este doble paper, com a fàrmac terapèutic i substància d'abús, planteja desafiaments addicionals per a la regulació, la percepció social i les estratègies de prevenció.

Referències

Barrios, K. P., Connolly, D. J., Ferris, J. A., Maier, L. J., Barratt, M. J., Winstock, A. R., Puljević, C., & Gilchrist, G. (2025). Ketamine use in a large global sample: Characteristics, patterns of use and emergency medical treatment. *Journal of psychopharmacology (Oxford, England)*, *39*(1), 8–22. https://doi.org/10.1177/02698811241273850

Betancur, J. F., Granados, M. G. D., Toro, N., Quiceno, J., Espinosa, C. J. S., Ramirez, B., & Matute, G. (2024). Ketamine-induced cystitis: A case report and literature review. *Radiology case reports*, *19*(12), 5724–5728. https://doi.org/10.1016/j.radcr.2024.08.053

European Union Drugs Agency (EUDA). (2024). *European Drug Report 2024: Trends and Developments*. Publications Office of the European Union. https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2024_en

Morgan, C. J., Curran, H. V., & Independent Scientific Committee on Drugs (2012). Ketamine use: a review. *Addiction (Abingdon, England)*, *107*(1), 27–38. https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2011.03576.x

Palamar, J. J., Barratt, M. J., Ferris, J. A., & Winstock, A. R. (2016). Correlates of new psychoactive substance use among a self-selected sample of nightclub attendees in the United States. *The American journal on addictions*, *25*(5), 400–407. https://doi.org/10.1111/ajad.12403